

NIMI	Tarmo Soomere
TEADUSALA	Tehnika- ja informaatikateadused
UURIMISTÖÖ PEASUUNAD	Geofüüsikaline hüdrodünaamika, mittelineaarsete pinnalainete teooria, tuule- ja laevalainete mõõtmine ja modelleerimine, meremeteoroloogia, solitonilaadsete lainete interaktsiooni problemaatika, lainetuse dünaamika rannikutehnikas, lainetuse poolt indutseeritud rannikuprotsessid, kahemõõtmelise anisotroopse turbulentsi ja Rossby lainete teoreetiline ja eksperimentaalne uurimine, lainete kineetiline teooria
VALIMISAEG	12. detsember 2007
AKADEEMIA OSAKOND	Informaatika ja tehnikateaduste osakond
KONTAKTANDMED	<p>TÖÖL: Eesti Teaduste Akadeemia Kohtu 6, 10130 TALLINN Telefon: 644 2129 Faks: 645 1805 E-post: soomere@cs.ioc.ee</p> <p>Akadeemia tee 21, 12618 TALLINN Telefon: 620 4176 Faks: 620 4151 E-post: soomere@cs.ioc.ee</p> <p>KODUS: Trummi 30g, 12617 TALLINN Telefon: 502 8921</p>
SÜNNIAEG ja -KOHT	11. oktoober 1957 Harjumaa
PEREKONNASEIS	Vabaabielus, kaks poega
TÖÖKOHT	Eesti Teaduste Akadeemia president (alates 2014) Tallinna Tehnikaülikool, loodusteaduskonna küberneetika instituudi juhtivteadur, lainetuse dünaamika labori juhataja (alates 2009), inseneriteaduskonna rannikutehnika professor (2005-2010, alates 2016)
HARIDUS	1974 Kohila Keskkool 1980 Moskva Riiklik Ülikool, matemaatik
TEADUSKRAAD	1984 füüsika-matemaatikakandidaat, NSVL Teaduste Akadeemia P. P. Širšovi nim Okeanoloogia Instituut, Moskva, "On the nonlinear interactions of Rossby waves" 1992 matemaatikadoktor, Tartu Ülikool, "Kinetic theory of Rossby waves"
TEENISTUSKÄIK	1980–1983 NSVL Teaduste Akadeemia P. P. Širšovi nim Okeanoloogia Instituudi aspirant (Moskva) 1983–1990 Eesti NSV TA Termofüüsika ja Elektrofüüsika Instituudi Läänemere osakonna nooremteadur, vanemteadur 1990–1991 Kaliningradi Tehnilise Kalatööstusliku Merekooli Tallinna kaugõppekateedri vanemõpetaja (osalise koormusega) 1990–1992 Eesti NSV TA Ökoloogia ja Mereuringute Instituudi merefüüsika osakonna vanemteadur 1992–2002 Eesti Mereinstituudi merefüüsika osakonna vanemteadur 1994–1997 Alexander von Humboldti fondi stipendiaat, Max Plancki Meteoroloogia Instituut, Hamburg 1999–2000 Uppsala ülikooli Visby stipendiaat 2002–2004 TTÜ Meresüsteemide Instituudi vanemteadur, sektorijuhataja, asedirektor

2005–2008 TTÜ Küberneetika Instituudi vanemteadur
 2005–2010 TTÜ ehitusteaduskonna mehaanikainstituudi hüdro- ja aeromehaanika
 õppetool, rannikutehnika professor (osalise koormusega)
 2009–2014 Eesti TA informaatika ja tehnikateaduste osakonna juhataja
 2009–... TTÜ Küberneetika Instituudi juhtivteadur, lainetuse dünaamika labori
 juhataja
 2010–2010 James Cooki Ülikooli külalisteadlane, Townsville, Austraalia
 (01.07-30.11.2010)
 2011–2011 Ranniku-uuringute Instituut, Geesthacht, Alexander von Humboldti fondi
 stipendiaat (juunist septembrini 2011)
 2012– ... Klaipeda Ülikool, külalisprofessor (alates november 2012)
 2016–... TTÜ ehitusteaduskond/inseneriteaduskond, rannikutehnika professor
 (osalise koormusega)

TUNNUSTUSED

1993 Euroopa Geofüüsika Seltsi noore teadlase publikatsioonipreemia
 1994 Alexander von Humboldti fondi stipendiaat (1994–1997)
 2000 Nikolai Alumäe Akadeemiline Loeng
 2002 Eesti Vabariigi teaduspreemia tehnikateaduste alal
 2005 Ajalehe Postimees Aasta Inimene
 2007 Balti Assamblee teaduspreemia
 2009 Academia Europaea liige
 2010 James Cooki Ülikooli auprofessor
 2011 Eesti teaduse populariseerimise auhind -- parim teadust ja tehnoloogiat
 populariseeriv teadlane, ajakirjanik, õpejata vms.
 2011 BONUS+ eriauhind avalikkuse kaasamise eest Nord Streami gaasitoru
 keskkonnamõju hindamise arutelusse
 2012 TTÜ aasta teadlane 2011
 2013 Baltimaade Teaduste Akadeemiate medal silmapaistvate tulemuste eest Eesti, Läti
 ja Leedu mereteaduse alases koostöös
 2013 Eesti Vabariigi teaduspreemia tehnikateaduste alal
 2013 Teadusajakirjanduse sõbra auhind Õkul
 2014 Valgetähe III klassi teenetemärk
 2015 Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku II järgu teeneterist
 2015 Läti Teaduste Akadeemia, välisliige
 2018 Klaipeda Ülikooli audoktor

TEADUS- ORGANISATSIOONILINE ja ADMINISTRATIIVNE TEGEVUS

EESTIS:
 1988 Üleliidulise noorte teadlaste geostroofilise hüdrodünaamika alase suvekooli
 orgkomitee esimees
 2003 Rahvusvahelise doktorikooli Nonlinear Processes in Marine Sciences
 orgkomitee esimees
 2003 Euroopa Liidu 6RP teadusekspert
 2007–... Eesti Teaduste Akadeemia mereteaduste komisjoni esimees

MUJAL:

2005–... Läänemere Okeanograafide Konverentsi juhtkomitee liige
 2007–... Eesti esindaja Euroopa Teadusfondi Mereteaduste Komitees
 2008– ... Eesti TA esindaja Euroopa Akadeemiate Nõuandva Kogu (EASAC)
 Keskkonnapaneeelis
 2009 - ... Eesti Teaduste Akadeemia informaatika ja tehnikateaduste osakonna
 juhataja
 2012– ... Euroopa Merekomitee aseesimees

TEGEVUS TEADUSLIKE VÄLJAANNETE TOIMETUSTES

EESTIS:
 2007–... Eesti Teaduste Akadeemia Toimetiste tehnikateaduste ajakirja toimetus-
 kolleegiumi liige
 2001–... Eesti TA Toimetist tehnikateaduste ajakirja erinumbrite külalistoimetaja
 2012– ... *Estonian Journal of Earth Sciences* toimetaja (okeanoloogia)

MUJAL:

JUHENDAMISEL
KAITSTUD
VÄITEKIRJAD

1993–... Climate Dynamics, Monthly Weather Review, Tellus, Proceedings of the Royal Society, Mathematical and Physical Sciences, Boreal Environment Research, Journal of Sea Research, Limnology and Oceanography, Ocean Dynamics jt, välisretsensent
2008– ... *Journal of Marine Systems* toimetuskolleegiumi liige
2010– ... *Oceanologia* toimetuskolleegiumi liige
2011– ... *Boreal Environment Research* toimetuskolleegiumi liige
2013– ... *Fundamental and Applied Hydrophysics* (Фундаментальная и прикладная гидрофизика) toimetuskolleegiumi liige

DOKTORITÖÖD (nimi, aasta, töö pealkiri, kus kaitsud):

Rodin, A. 2015. (kaasjuh. Irina Didenkulova). Propagation and run-up of nonlinear solitary surface waves in shallow seas and coastal areas. Tallinna Tehnikaülikool.

Giudici, A. 2015. Quantification and visualisation of current-induced risk of coastal pollution. Tallinna Tehnikaülikool.

Viikmäe, B. 2014. (kaasjuh. Tomas Torsvik). Optimising fairways in the Gulf of Finland using patterns of surface currents. Tallinna Tehnikaülikool.

Viška M. 2014. Sediment transport patterns along the eastern coasts of the Baltic Sea. Tallinna Tehnikaülikool.

Delpêche-Ellmann, N. 2014. Circulation patterns in the Gulf of Finland applied to environmental management of marine protected areas. Tallinna Tehnikaülikool.

Zaitseva-Pärnaste, I. 2013. Wave climate and its decadal changes in the Baltic Sea derived from visual observations. Tallinna Tehnikaülikool.

Kurkina, O. 2012. (kaasjuh. Efim Pelinovsky). Nonlinear dynamics of internal gravity waves in shallow seas. Tallinna Tehnikaülikool.

Räämet, A. 2010. Spatio-temporal variability of the Baltic Sea wave fields. Tallinna Tehnikaülikool.

Kask, A. 2009. Lithohydrodynamic processes in the Tallinn Bay area. Tallinna Tehnikaülikool.

Kurennoy, D. 2009. (kaasjuh. I. Didenkulova). Analysis of the properties of fast ferry wakes in the context of coastal management. Tallinna Tehnikaülikool.

Kelpšaitė, L. 2009. (kaasjuh. Irene Lill). Changing properties of wind waves and vessel wakes on the eastern coast of the Baltic Sea. Tallinna Tehnikaülikool.

Didenkulova, I. 2008. Long wave dynamics in the coastal zone. Tallinna Tehnikaülikool.

Rannat, K. 2007. Long weakly nonlinear waves in geophysical applications. Tartu Ülikool.

MAGISTRITÖÖD (ainult juhendatute arv): 10

BAKALAUREUSETÖÖD (ainult juhendatute arv): 7 (incl. Ee sti Mereakadeemia diplomitööd)

PUBLIKATSIOONID

TEADUSARTIKLID (üldarv ja eraldi kuni viis viimase kümne aasta olulisimat):

Avaldanud ca 200 teadusartiklit eelretsenseeritavates ajakirjades ja kogumikes, üle 100 konverentsiettekande alusel koostatud publikatsiooni, kümneid populaarteaduslikke kirjutisi ja teaduspoliitilisi esseesid.

Peterson, P., Soomere, T., Engelbrecht, J., Groesen, E. van. Interaction soliton as a possible model for extreme waves in shallow water. *Nonlinear Processes in Geophysics*, 2003, 10, 6, 503-510.

Soomere, T. Interaction of Kadomtsev-Petviashvili solitons with unequal amplitudes. *Physics Letters A*, 2004, 332, 1-2, 74-81.

Soomere, T., Engelbrecht, J. Extreme elevations and slopes of interacting solitons in shallow water. *Wave Motion*, 2005, 41, 2, 179-192.

Soomere, T. Fast ferry traffic as a qualitatively new forcing factor of environmental processes in non-tidal sea areas: a case study in Tallinn Bay, Baltic Sea. *Environmental Fluid Mechanics*, 2005, 5, 4, 293-323.

Soomere, T., Engelbrecht, J. Weakly two-dimensional interaction of solitons in shallow water. *European Journal of Mechanics B Fluids*, 2006, 25, 5, 636-648.

MONOGRAAFIAD (kõik pealkirjad ja ilmumisandmed: koht, aasta, kirjastus):
KOLLEKTIIVNE MONOGRAAFIA: Soomere T., Quak, E. (toimetajad ja koostajad).
Preventive methods for coastal protection: Towards the use of ocean dynamics for pollution control. Springer, 2013, 442 lk.

ÕPIKUD (kõik pealkirjad ja ilmumisandmed: koht, aasta, kirjastus):

HOBID